

11.26 MARIK AB

LÖSNING

lösning enligt arbetsgången i uppgift 11.03

Ett sätt att lösa uppgiften är att följa arbetsgången som anges i uppgift **11.03**. Utgå från rörelseresultatet 475 000 (A) och ta bort de poster som behandlas under investeringssektorn. Avskrivningar och nedskrivningar läggs till med omvänt tecken, dvs. $+50\,000 + 100\,000 = +150\,000$ (B). Därefter redovisas erlagd ränta som är räntekostnaden 25 000 minus det belopp som ökat ränteskulden, dvs. $25\,000 - 10\,000 = 15\,000$ (C). (Inga kursdifferenser finns och om betalningarna rekonstrueras med utgångspunkt från resultatet ges korrekt tecken i beräkningen: $-25\,000 + 10\,000 = -15\,000$). Därefter redovisas betald skatt som på motsvarande sätt är beloppet på resultaträkningen (120 000) plus minskningen i skatteskuld (10 000 enligt särskild information) dvs. 130 000 (D) (rekonstruktion av betalningarna ger korrekt tecken direkt: $-120\,000 - 10\,000 = -130\,000$).

Rörelseresultat	475 000	A
Justering för poster i investeringssektorn	150 000	B
(-25 000 + 10 000) Erlagd ränta	-15 000	C
(-120 000 - 10 000) Betald skatt	-130 000	D
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital	480 000	
Lager (minskning)	200 000	E
Kundfordringar (ökning)	-300 000	E
Övriga kortfristiga fordringar (minskning)	75 000	E
Leverantörsskulder (ökning)	300 000	E
Övriga kortfristiga skulder (minskning)	-190 000	F
Löpande verksamhet Nettobetaling	565 000	
(-150 000 + 200 000 - (+800 000)) Inköp av M/I	-750 000	G
(-30 000 - (+300 000)) Utlåning	-330 000	H
Investeringsverksamheten Nettobetaling	-1 080 000	
(-200 000 - 20 000) Amortering på utländskt lån	-220 000	J
(+600 000 - 300 000 - 100 000 + 200 000) Nyemission	400 000	K
Utdelning	-200 000	I
Finansieringsverksamheten Nettobetaling	-20 000	
Totalt kassaflöde	-535 000	

Detta ger kassaflöde före förändring av rörelsekapital. Sedan skrivs rörelsekapitalposternas förändring in. Lager (minskning, dvs. $+200\,000$), kundfordringar (ökning, dvs. $-300\,000$), övriga kortfristiga fordringar (minskning, dvs. $+75\,000$) och leverantörsskulder (ökning, dvs. $+300\,000$) är oproblematiske (E). Den upplupna räntan ska inte tas med eftersom den behandlades vid beräkningen av erlagd ränta, samtidigt som skatteskuldsminskningen ska tas bort från förändringen av övriga kortfristiga skulder. Då minskar kontot från 630 000 till 440 000, dvs. med enbart 190 000 och denna minskning ger minustecken i kassaflödesanalysen (F).

Inga kursdifferenser finns och inte heller några långfristiga rörelseskulder, dvs. avsättningar eller checkräkningskrediter. Därmed har **den löpande verksamhets kassaflöde** beräknats ($+565\,000$).

I investeringssektorn gäller att maskiner har anskaffats eftersom förändringen på kontot M/I är $+800\,000$ samtidigt som avskrivningar och nedskrivningar har gjorts med totalt 150 000 och även en uppskrivning med 200 000. Det ingående beloppet på M/I (2 000 000) har således ökat med 200 000 genom uppskrivningen och minskat med 150 000 genom avskrivning och nedskrivning och

skulle vara 2 050 000 om inga inköp gjorts. Nu är UB-värdet 2 800 000 och det betyder att inköpen varit 750 000 (G med minustecken eftersom det är en utbetalning och räknat som nettoinvestering med kassaflödesekvationen: $-50\,000 - 100\,000 + 200\,000 - (+800\,000) = -750\,000$). Därtill har kontot för fordran/utlåning ökat med 300 000, samtidigt som det finns en orealiserad förlust (30 000) på denna fordran. Eftersom förlusten inkluderas i de 300 000 som ökat fordran har utlåningen varit 330 000 (H med minustecken eftersom det är en utbetalning). 330 000 har således först lånats ut och fordran har därefter skrivits ned med 30 000 till balansdagsvärdet 300 000 (räknat som nettoinvestering med kassaflödesekvationen: $-30\,000 - (+300\,000) = -330\,000$). Därmed är **investeringssektorns kassaflöde** beräknat ($-1\,080\,000$).

Inom finansieringssektorn kan utdelningen skrivas in direkt, eftersom den anges i särskild information. Beloppet är 200 000 (I med minustecken eftersom det är en utbetalning).

Det utländska lånet har minskat med 200 000. Man har således amorterat, men här finns även en realiserad kursförlust (20 000) att beakta. Amorteringen har således inte enbart varit 200 000 utan ytterligare 20 000 har betalats på grund av ogynnsam valutakursförändring. Utbetalningen har därmed varit 220 000 (J).

Aktiekapitalet har ökat med 600 000 och denna ökning inkluderar en fondemission eftersom fritt eget kapital (exkl. årets resultat som hanteras under den löpande verksamheten) har minskat med 400 000, samtidigt som utdelningen har varit enbart 200 000. Den "övriga" minskningen på 200 000 är fondemissionen, vilket gör att aktiekapitalets förändring består av en fondemission på 200 000 och en nyemission på 400 000. Detta är inbetalningen (K) eftersom ingen uppskrivning gjorts (inom parentes i tabellen visas beräkningen med kassaflödesekvationen). Därmed är **finansieringssektorns kassaflöde** beräknat ($-20\,000$).

Det **totala kassaflödet** är därmed $+565\,000 - 1\,080\,000 - 20\,000 = -535\,000$, vilket stämmer med förändringen av likvida medel på balansräkningen!

11.26 MARIK AB *fortsättning*

lösning med balansekvationen

LÖSNING

Balansräkning	IB 20X4	UB 20X4	Förändring		Resultaträkning	20X4	LV	IS
Anläggningstillgångar M/I	2 000 000	2 800 000	800 000	5	Intäkter	5 000 000	1	5 000 000
Fordringar/utlåning	0	300 000	300 000	6	Kundförluster	-55 000	1	-55 000
Lager	800 000	600 000	-200 000	2	Avskrivningar	-50 000	5	-50 000
Kundfordringar	300 000	600 000	300 000	2	Nedskrivningar	-100 000	5	-100 000
Övr. kortfristiga fordringar	200 000	125 000	-75 000	2	Övr kostnader	-4 320 000	1	-4 320 000
Likvida medel	700 000	165 000	-535 000		Rörelseresultat	475 000		625 000
	4 000 000	4 590 000	590 000		Realiserad förlust på lån	-20 000	7	
					Orealiserad förlust på fordran	-30 000	6	
Aktiekapital	1 000 000	1 600 000	600 000	8	Räntekostnad	-25 000	3	
Uppskrivningsfond	0	200 000	200 000	5	Resultat före skatt	400 000		
Årets resultat		280 000	280 000		Skatt	-120 000	4	
Föregående års resultat	300 000		-300 000	8-9	Resultat	280 000		
Balanserad vinst	600 000	500 000	-100 000	8-9				
Utländskt lån	500 000	300 000	-200 000	7				
Leverantörsskulder	900 000	1 200 000	300 000	2				
Upplupen ränta	0	10 000	10 000	3				
Skatteskuld	70 000	60 000	-10 000	4				
Övr. kortfristiga skulder	630 000	440 000	-190 000	2				
	4 000 000	4 590 000	590 000					

När man använder kassaflödesekvationen för att rekonstruera kassaflödet ges en automatisk kontroll av att samtliga balansposter har hanterats. Balansposten Årets resultat (280 000) består därvid av de poster som specificeras i resultaträkningen.

För att tydliggöra omräkningen har *skatteskulden* särredovisats i balansräkningen ovan. Detta medför att *Övr. kortfristiga skulder* minskar på motsvarande sätt.

På nästa sida ges ett textmässigt mer utvecklat svar!

LÖPANDE VERKSAMHET		
Rörelseresultat	475 000	1
Justering för poster i investeringssektorn	150 000	1
Erlagd ränta	-15 000	3
Betald skatt	-130 000	4
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital	480 000	
Lager (<i>minskning</i>)	200 000	2
Kundfordringar (<i>ökning</i>)	-300 000	2
Övriga kortfristiga fordringar (<i>minskning</i>)	75 000	2
Leverantörsskulder (<i>ökning</i>)	300 000	2
Övriga kortfristiga skulder (<i>minskning</i>)	-190 000	2
Löpande verksamhet Nettobetaling	565 000	
INVESTERINGSVERKSAMHET		
Inköp av maskiner	-750 000	5
Utlåning	-330 000	6
Investeringsverksamheten Nettobetaling	-1 080 000	
FINANSIERINGSVERKSAMHET		
Amortering av utländskt lån	-220 000	7
Nyemission	400 000	9
Utdelning	-200 000	8
Finansieringsverksamheten Nettobetaling	-20 000	
Totalt kassaflöde	-535 000	

Poster	nr	ΔT_{LM}	=	ΔEK_{RES}	+	ΔEK_{AK}	+	$\Delta EK_{ÖVR}$	+	$\Delta S_{ÖVR}$	+	$\Delta S_{RÖK}$	-	$\Delta T_{ÖRÖK}$	-	$\Delta T_{ÖVR}$
Löp. Verksamhet	1,2	710 000	=	625 000	+							110 000	-	25 000	-	
Erlagd ränta	3	-15 000	=	-25 000								10 000				
Betald skatt	4	-130 000	=	-120 000								-10 000				
Anläggningstillg.	5	-750 000	=	-150 000			200 000									800 000
Långfr. fordran	6	-330 000	=	-30 000												300 000
Utländskt lån	7	-220 000	=	-20 000						-200 000						
Utdelning	8	-200 000	=				-200 000									
Nyemission	9	400 000	=			600 000	-200 000									
		-535 000	=	280 000	+	600 000	+	-200 000	+	-200 000	+	110 000	-	25 000	-	1 100 000

Utdelningen (och därmed fondemissionen) anges!

11.26 MARIK AB *fortsättning*

lösning med balansekvationen

LÖSNING

Löpande verksamhet - rörelseresultat (1-2) Rörelseresultatet justerat för poster som hanteras under investeringssektorn är enligt RR +625 000. Som betalningar motsvarar detta ett högre belopp eftersom rörelseskulderna har ökat med 110 000 (*plusjustering*) samtidigt som rörelsefordringarna har ökat med enbart 25 000 (*minusjustering*). Omräknat till kassaflöde motsvarar rörelseresultatet därför $+625\ 000 + 110\ 000 - 25\ 000 = 710\ 000$. Notera att förändringen i upplupna räntor och skatteskuld inte ska ingå bland rörelseskulderna eftersom dessa poster hanteras i nästa steg.

Löpande verksamhet - räntor och skatt (3-4) Erlagd ränta är räntekostnad (-25 000) justerad för ökning i upplupna räntor (+10 000). Skulden har ökat och utbetalningarna för räntor har varit mindre än räntekostnaderna. $-25\ 000 + 10\ 000 = -15\ 000$. Betald skatt är årets skatt på RR (-120 000) justerad för minskningen i skatteskuld (-10 000). Denna minskning betyder att utbetalningarna för skatt har varit 10 000 större än skatten på RR, dvs. $-120\ 000 - 10\ 000 = -130\ 000$.

Den löpande verksamhetens kassaflöde har därmed varit $+710\ 000 - 15\ 000 - 130\ 000 = 565\ 000$, dvs. samma belopp som erhålles enligt mallen när man justerat rörelseresultatet 475 000 för poster som hanteras under investeringssektorn (+150 000), de betalda posterna för räntor och skatter (-15 000 - 130 000) och för förändringen i berörda rörelsekapitalposter (+110 000 - 25 000).

Maskininköp (5) Hade inget annat hänt än att kontot för M/I hade ökat med 800 000 hade inköpen varit 800 000. Nu har kontot för M/I ökat med uppskrivningen (+200 000), minskat med nedskrivningen (-100 000) och minskat med avskrivningen (-50 000). Kontot förändras enl. $IB + Inköp + uppskrivning - nedskrivning - avskrivning = UB$, dvs. $Inköp = (UB-IB) - uppskrivning + nedskrivning + avskrivning \gg +800\ 000 - 200\ 000 + 100\ 000 + 50\ 000 = 750\ 000$ (med minustecken i kassaflödesanalysen). Korrekt tecken ges direkt när aktuella belopp skrivs in i balansekvationen!

Långfristig fordran (6) Kontot har ökat med 300 000 vilket betyder -300 000 i kassaflödesanalysen, givet att inget annat påverkat. Nu finns en orealiserad förlust på denna fordran (-30 000) vilket betyder att kontobeloppet har minskats med 30 000 och detta betyder i sin tur att det utlånade beloppet är 30 000 större, dvs. 330 000. Den orealiserade kursförlusten ger således en justering med minustecken. Korrekt tecken ges direkt enligt uppställningen nedan ($-300\ 000 - 30\ 000 = -330\ 000$). **Investeringssektorns kassaflöde** är därmed $-750\ 000 - 330\ 000 = -1\ 080\ 000$

Lån (7) Banklånet har minskat med 200 000, vilket indikerar amortering och en lika stor minskning i likvida medel. Det finns dock en realiserad förlust på lånet (-20 000). Realiserade poster återfinns inte i balansposterna (vilket gäller för de orealiserade) och denna förlust betyder att skulden minskat med 200 000 men att man har fått betala 20 000 ytterligare som följd av kursförlusten. Betalningen har således varit 220 000. Den realiserade kursförlusten justerar balansposten på samma sätt och med samma tecken som den orealiserade förlusten! ($-200\ 000 - 20\ 000 = -220\ 000$).

Utdelning (8) är given till 200 000. Eftersom fritt eget kapital (*årets resultat oräknat*) minskat med 400 000 ($-300\ 000 - 100\ 000 = -400\ 000$) betyder det att en fondemission har genomförts. Fondemissionens belopp är 200 000 (eftersom $-200\ 000 - 200\ 000 = -400\ 000$). Detta ger beloppet för **Nyemissionen (9)**. Aktiekapitalet har ökat med 600 000 och det är enbart fond- och nyemissionen som kan påverka detta konto. 200 000 av ökningen är fondemissionen och resten är därmed nyemissionen. Ingen uppskrivning har gjorts och inbetalningen/nyemissionen i kassaflödesanalysen är 400 000! **Finansieringssektorns kassaflöde** är då $-220\ 000 - 200\ 000 + 400\ 000 = -20\ 000$

Sammantaget är den **total förändringen av likvida medel -535 000** ($+565\ 000 - 1\ 080\ 000 - 20\ 000 = -535\ 000$)

	Poster	nr	ΔT_{LM}	=	ΔEK_{RES}	+	ΔEK_{AK}	+	$\Delta EK_{ÖVR}$	+	$\Delta S_{ÖVR}$	+	$\Delta S_{RÖK}$	-	$\Delta T_{ÖRÖK}$	-	$\Delta T_{ÖVR}$
+565 000	Löp. Verksamhet	1,2	710 000	=	625 000						+	110 000		-	25 000		
	Erlagd ränta	3	-15 000	=	-25 000						+	10 000					
	Betald skatt	4	-130 000	=	-120 000						+	-10 000					
-1 080 000	Anläggningstillg.	5	-750 000	=	-150 000		+	200 000								-	800 000
	Långfr. fordran	6	-330 000	=	-30 000											-	300 000
-20 000	Utländskt lån	7	-220 000	=	-20 000					+	-200 000						
	Utdelning	8	-200 000	=				+	-200 000								
	Nyemission	9	400 000	=		+	600 000	+	-200 000								
			-535 000	=	280 000	+	600 000	+	-200 000	+	-200 000	+	110 000	-	25 000	-	1 100 000

Utdelningen och därmed fondemissionen anges!